

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8259
Ημερομ. Κατάθεσης: 11/9/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ
Βουλευτής ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Σε οριακό σημείο η αμπελουργία στο Ηράκλειο»

Κύριε Υπουργέ,

Σε ιδιαίτερα κρίσιμη κατάσταση βρίσκεται φέτος ο αμπελουργικός τομέας στον Νομό Ηρακλείου, με τους παραγωγούς να βρίσκονται αντιμέτωποι με έναν συνδυασμό προβλημάτων που απειλεί πλέον ευθέως τη βιωσιμότητα της καλλιέργειας.

Η φετινή χρονιά είναι ιδιαίτερα δύσκολη τόσο για τα επιτραπέζια όσο και για τα οινοποιήσιμα σταφύλια. Όπως επισημαίνεται από παραγωγούς, εκπροσώπους του κλάδου και παράγοντες της αγοράς, το κόστος καλλιέργειας έχει αυξηθεί σημαντικά, ενώ την ίδια στιγμή οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν πιέσεις για χαμηλότερες τιμές παραγωγού. Ήδη από τις αρχές Αυγούστου υπήρχαν έντονες ανησυχίες ότι οι τιμές των οινοσταφύλων θα διαμορφώνονταν χαμηλότερα από τα περσινά επίπεδα, παρά το γεγονός ότι και οι περσινές τιμές θεωρούνταν οριακές για τη βιωσιμότητα των παραγωγών.

Τελικά, οι τιμές παραλαβής των οινοσταφύλων για την εσοδεία του 2026 που ανακοίνωσε η Ένωση Ηρακλείου κυμαίνονται από 0,60 έως 1,20 ευρώ ανά κιλό, ανάλογα με την ποικιλία. Ενδεικτικά, το Ασύρτικο και το Θραψαθήρι

τιμολογούνται στα 1,20 ευρώ, οι λευκές ποικιλίες στα 1,10 ευρώ, το Βιδιανό στα 0,90 ευρώ, ενώ ορισμένες ποικιλίες, όπως το Κοτσιφολιάτικο και τα λευκά οινοστάφυλα με οινοποιήσιμο κωδικό, στα μόλις 0,60 ευρώ ανά κιλό.

Παράλληλα, εξαιρετικά δυσμενής είναι η εικόνα στα επιτραπέζια σταφύλια. Η φετινή παραγωγή έχει υποστεί σημαντικές απώλειες από τα έντονα καιρικά φαινόμενα, με το χαλάζι να προκαλεί μεγάλες καταστροφές σε σημαντικές αμπελουργικές περιοχές του Ηρακλείου, μεταξύ άλλων στον Προφήτη Ηλία, το Τέμενος, το Κυπαρίσσι και τις Δαφνές. Οι ζημιές έχουν στερήσει από την αγορά σημαντικές ποσότητες προϊόντος, ενώ οι διαθέσιμες ποσότητες κατάλληλων για εξαγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών είναι ιδιαίτερα περιορισμένες.

Την ίδια στιγμή, η αγορά δεν ανταποκρίνεται στις μειωμένες ποσότητες με αντίστοιχη βελτίωση των τιμών. Αντιθέτως, η περιορισμένη ζήτηση στις διεθνείς αγορές και ο έντονος ανταγωνισμός από χώρες, όπως η Ισπανία και η Ιταλία έχουν δημιουργήσει σημαντικές πιέσεις στο κρητικό επιτραπέζιο σταφύλι. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, ενώ η σεζόν ξεκίνησε με τιμές παραγωγού περίπου 1,20 έως 1,50 ευρώ ανά κιλό, στη συνέχεια οι τιμές υποχώρησαν ακόμη και στα 0,55 έως 0,80 ευρώ ανά κιλό.

Η κατάσταση γίνεται ακόμη πιο ανησυχητική εάν συνυπολογιστεί το κόστος παραγωγής, το οποίο, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις του κλάδου, ανέρχεται πλέον περίπου στα 800 έως 1.200 ευρώ ανά στρέμμα, λόγω των αυξήσεων στα αγροτικά εφόδια, στα καύσιμα, στην ενέργεια και στα εργατικά χέρια. Με τις σημερινές τιμές και τη μειωμένη στρεμματική απόδοση, σε πολλές περιπτώσεις το εισόδημα του παραγωγού δεν επαρκεί ούτε για την κάλυψη των βασικών εξόδων καλλιέργειας.

Ιδιαίτερα σοβαρό είναι και το ζήτημα της διαχρονικής συρρίκνωσης της αμπελουργικής δραστηριότητας στον Νομό Ηρακλείου. Πρόσφατες εκτιμήσεις εκπροσώπων του κλάδου κάνουν λόγο για απώλεια περίπου του 70% των αμπελιών του Ηρακλείου σε σχέση με το παρελθόν. Η εξέλιξη αυτή δεν αποτελεί απλώς ένα πρόβλημα εισοδήματος των σημερινών παραγωγών, αλλά συνιστά απειλή για τη διατήρηση ενός βασικού παραγωγικού κλάδου της Κρήτης, με σημαντική ιστορική, πολιτιστική και οικονομική αξία.

Την ίδια ώρα, οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν σοβαρά ζητήματα ως προς την αποζημίωση των ζημιών που προκαλούνται από ακραία καιρικά φαινόμενα. Η κλιματική κρίση καθιστά πλέον συχνότερα τα φαινόμενα χαλαζόπτωσης, υψηλών θερμοκρασιών, θυελλωδών ανέμων και άλλων καταστροφών, με αποτέλεσμα οι παραδοσιακές πρακτικές και τα υφιστάμενα εργαλεία ασφάλισης της παραγωγής να μην επαρκούν για την πραγματική κάλυψη των απωλειών.

Παράλληλα, σοβαρά ερωτήματα έχουν διατυπωθεί σχετικά με την παρουσία εισαγόμενων προϊόντων στην αγορά, αλλά και για την αποτελεσματικότητα των ελέγχων ως προς την προέλευση και τη διακίνηση οίνου και σταφυλιών. Η ανάγκη για αυστηρούς και αποτελεσματικούς ελέγχους στην αγορά είναι κρίσιμη, ώστε να προστατεύεται τόσο ο καταναλωτής όσο και ο Έλληνας παραγωγός από πρακτικές που δημιουργούν στρεβλώσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό.

Η κατάσταση καθιστά πλέον επιτακτική την ανάγκη για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο στήριξης της αμπελουργίας στην Κρήτη. Δεν αρκούν αποσπασματικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση μιας μόνο κακής παραγωγικής χρονιάς. Απαιτείται στρατηγική που θα αντιμετωπίζει το αυξημένο κόστος παραγωγής, τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών, την ενίσχυση της εξωστρέφειας και των εξαγωγών και, κυρίως, την ανακοπή της εγκατάλειψης των αμπελώνων.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κύριε Υπουργέ:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να λάβει έκτακτα μέτρα οικονομικής στήριξης των αμπελουργών του Νομού Ηρακλείου, δεδομένης της μεγάλης μείωσης της παραγωγής και της ιδιαίτερα χαμηλής τιμής παραγωγού;
2. Έχει ολοκληρωθεί ή βρίσκεται σε εξέλιξη η καταγραφή των ζημιών που προκλήθηκαν στις αμπελοκαλλιέργειες του Ηρακλείου από το χαλάζι, τους θυελλώδεις ανέμους, τον καύσωνα και τα λοιπά ακραία καιρικά φαινόμενα; Ποιο είναι το συνολικό ύψος των ζημιών που έχει καταγραφεί;

3. Πότε προβλέπεται να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες εκτίμησης των ζημιών και να καταβληθούν οι αντίστοιχες αποζημιώσεις στους πληγέντες παραγωγούς;
4. Προτίθεται η Κυβέρνηση να εξετάσει την ένταξη των πληγέντων αμπελουργών σε καθεστώς έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, μέσω των διαθέσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων de minimis, όπου πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις;
5. Ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για τη μείωση του κόστους παραγωγής των αμπελουργών, το οποίο έχει πλέον καταστεί δυσβάσταχτο, ιδίως όσον αφορά τα καύσιμα, την ενέργεια, τα λιπάσματα, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και το εργατικό κόστος;
6. Υπάρχει και ποιος είναι ο σχεδιασμός για εντατικοποίηση των ελέγχων σε περιπτώσεις που δημιουργούνται υπόνοιες ελληνοποίησης εισαγόμενων προϊόντων;
7. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την ενίσχυση των εξαγωγών των κρητικών επιτραπέζιων σταφυλιών και την αντιμετώπιση του έντονου ανταγωνισμού από άλλες ευρωπαϊκές χώρες;
8. Προτίθεται το Υπουργείο να αξιοποιήσει τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία της νέας ΚΑΠ για την αναδιάρθρωση και αναζωογόνηση του κρητικού αμπελώνα, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές του Νομού Ηρακλείου;
9. Προτίθεται η Κυβέρνηση να εκπονήσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανασυγκρότησης της κρητικής αμπελουργίας, το οποίο θα περιλαμβάνει μέτρα για το κόστος παραγωγής, την κλιματική ανθεκτικότητα, την ασφάλιση της παραγωγής, την εμπορία, τις εξαγωγές και την ανανέωση του αμπελουργικού δυναμικού;
10. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση προκειμένου να διασφαλίσει ότι η αμπελουργία του Ηρακλείου θα παραμείνει βιώσιμη παραγωγική δραστηριότητα και δεν θα οδηγηθεί σε περαιτέρω εγκατάλειψη, με σοβαρές συνέπειες για την τοπική οικονομία, την απασχόληση και την αγροτική παραγωγή της Κρήτης;

Η Βουλευτής

ΒΑΤΣΙΝΑ ΕΛΕΝΗ